

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีความมุ่งหมายพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม ในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษาคือการปฏิรูปการเรียนรู้ สาระสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ประกอบด้วยทำให้มีการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ การเชื่อมโยงหลักสูตร การปฏิรูปการเรียนรู้ และการใช้แหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบ สาระสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ ตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะหมวดที่ 4 ซึ่งถือเป็นหัวใจการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดเป็นจุดปรับเปลี่ยนที่สำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเฉพาะที่กล่าวในมาตราที่ 24 คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการก็คือส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆและในมาตรา 25 คือรัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์อุทยาน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่องไปถึงมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์การชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

กรมวิชาการ (2545 หน้า 16) ได้กล่าวถึงในด้านการเรียนรู้และคุณลักษณะของมนุษย์ นั้นมีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับรู้ประกอบกับการใช้สติปัญญาที่แต่ละคนมีอยู่ พินิจพิเคราะห์และตัดสินใจเลือกรับเรื่องราวที่ต้องการและกำหนดเป็นคุณลักษณะเฉพาะตนขึ้น ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนก็คือ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมทางการเรียนโรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญต่อการเรียนรู้และสร้างคุณลักษณะของมนุษย์เป็นสถานที่อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่จะนำไปสู่การดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาสังคมให้เกิดความสุขและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไปการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นการผสมผสานกันระหว่างหลักสูตร เนื้อหาของวิชาที่เรียน ครู ภูมิ ระเบียบข้อบังคับ การปกครองและเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมโรงเรียนการจัดแหล่งเรียนรู้ จึงเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพล ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และคุณลักษณะของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 หน้า 3) ได้ประเมินผลการจัดการศึกษาของไทย พบปัญหาหลักของการจัดการศึกษาหลายด้านโดยเฉพาะด้านการบริหารและการจัดการเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาไม่บรรลุผล มีสาเหตุหลักหลายประการเช่น การจัดการศึกษาไทยถูกมองว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ ของสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู ที่มีระบบราชการเป็นกลไกสำคัญของการจัดการโดยการจัดการศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือ ไม่ได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ครอบครัว และชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดนโยบายการร่วมวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2541 หน้า คำนำ) ได้กล่าวไว้ว่าแม้ปัจจุบันหน้าที่ในการจัดการศึกษา จะอยู่ในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ก็ตาม ในความเป็นจริง สถานศึกษาก็คือ ส่วนหนึ่งของชุมชนและหนึ่งในหลักการบริหารโรงเรียนก็คือ การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน แต่บางโรงเรียนและชุมชนมีสภาพต่างคนต่างอยู่จนแทบจะไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเลย และปัญหานี้ ประยูกต์ ประทุมทิพย์ (2544 หน้า 12) ได้กล่าวว่า โรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จนั้นจะต้องอาศัยพื้นฐานของวิสัยทัศน์หรือความคาดหวังของผู้มีส่วนร่วมได้เสียได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน และชุมชนของสถานศึกษา ร่วมกันสร้างเป้าหมาย โดยมุ่งไปที่ตัวนักเรียนที่เป็นผลผลิตและร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์ โดยอาศัยข้อมูล และความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ซึ่ง เสาวนิตย์ ชัยมุสิก (2544 หน้า 22) ได้ศึกษา พบว่า การเปลี่ยนสภาพการบริหารมาเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น บทบาทของผู้บริหารจะเปลี่ยนไป โดยมุ่งเน้นการเป็นผู้นำการใช้แบบผู้นำแบบสนับสนุนการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา

ที่ผู้บริหารเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ หรือการให้ครู อาจารย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการกระจายอำนาจ การสร้างทีมงาน การพัฒนาทีมงานซึ่งต้องการผู้บริหารมืออาชีพเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์และจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“กีฬาเป็นของจำเป็นแก่ทุกคน เพราะกีฬาช่วยเสริมสร้างสุขภาพทั้งร่างกายจิตใจได้อย่างดี ผู้ที่เล่นกีฬา ได้ออกกำลังกาย ทำให้ร่างกายแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว ได้แสดงต่อชุมชน ทำให้องอาจ ไม่กระดาก เก้อเขิน ได้แข่งขันและร่วมมือกับผู้อื่น ทำให้รู้จักแพ้ ชนะ หนักแน่น มีความสามัคคี คุณสมบัติต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเล่นกีฬาจะติดตัวนักกีฬาต่อไป แม้เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วในวันข้างหน้า” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย.2530 หน้า คำนำ อ้างถึงใน สำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ. 2552 หน้า 1)

การจัดพลศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษามีทั้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนหลายหน่วยงาน อาทิ เทศบาล องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษา กรมพลศึกษา และสมาคมกีฬาสัมครเล่นเป็นต้น ขณะเดียวกันมีการจัดการแข่งขันกีฬาอย่างกว้างขวางและทั่วถึงทั้งนี้เพราะรัฐบาลได้สนับสนุนโดยใช้การพลศึกษาและการกีฬา ส่งเสริมให้ประชาชนในชาติมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และมีระเบียบวินัย (ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร, 2545) โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้ ทักษะที่เรียนรู้จากชั้นเรียนวิชาพลศึกษามาใช้ในการแข่งขัน เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงออกตามธรรมชาติและได้รับประสบการณ์จากการแข่งขันกีฬา อันนับเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญในชีวิตของเด็กนักเรียน เพราะนักเรียนที่จะนำเอาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ขึ้นมาใช้ในชีวิตจริง เช่น การเคารพกฎและข้อบังคับ ความร่วมมือ ความรักหมู่คณะ เคารพในสิทธิของผู้อื่น ความอดทน ความกล้าหาญ เป็นต้น ทั้งยังฝึกให้เด็กนักเรียนได้รู้จักการแพ้ รู้จักการชนะ รู้จักถอย รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ปรีชาตันจรรย์านนท์. 2525 หน้า 1 อ้างอิงใน สำนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ. 2552 หน้า 3) นอกจากนี้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) ถือเป็นกิจกรรมกีฬาที่จัดอยู่ในยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเริ่มจากการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การแข่งขันกีฬาโรงเรียนสาธิต การแข่งขันกีฬานักศึกษาแห่งประเทศไทย การแข่งขันกีฬานักเรียนอาเซียน และการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ตามลำดับ ที่กล่าวมาถือเป็น

พัฒนาบุคลากรกีฬาของประเทศที่สามารถพัฒนาต่อสู่ระดับสูงต่อไป โดยเฉพาะการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและอาชีพ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2550 หน้า 22)

การบริหารการจัดการด้านกีฬาจึงเป็นบทบาทที่สำคัญในโรงเรียน และรวมถึงชุมชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านกีฬาในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการจัดการด้านกีฬา และส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพทางด้านกีฬาอย่างเด่นชัด แล้วนั้น การบริหารการจัดการด้านกีฬาในโรงเรียนก็ย่อมที่จะเป็นไปในทิศทางที่ดีสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาของไทยที่จะพัฒนาคุณภาพของประชากรเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนด ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บททางการปฏิรูปการศึกษาระบุไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข และการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและวัฒนธรรม ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการกีฬาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้หลักการบริหารจัดการแบบ PDCA เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประกอบการพิจารณาปรับปรุง พัฒนาการบริหารโรงเรียนให้ได้มาตรฐานผู้เรียนดี เก่ง มีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และชุมชนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาสภาพการบริหารจัดการกีฬาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลก เขต 1
2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการกีฬาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการบริหารจัดการกีฬากายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครู นักวิชาการ กลุ่มนิเทศติดตาม ประเมินผล และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านกีฬา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกีฬากายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนากีฬากายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

สภาพการบริหารจัดการกีฬากายในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ หลักการบริหารจัดการแบบ PDCA และการบริหารจัดการกีฬากายในโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกขนาดตามโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต1.(ออนไลน์) http://www.plk1.obec.go.th/AOC/index_aoc.htm.2552) ดังนี้

2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน 73 คน
2.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน 46 คน
2.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน 17 คน
รวม	จำนวน 136 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้จากตารางสำเร็จรูป ของเครซีและมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayrlyle W. Morgan, 1970 หน้า 608 – 609; อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. 2551หน้า 50-51) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลำดับที่	ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนขนาดเล็ก	73	61
2	โรงเรียนขนาดกลาง	46	41
3	โรงเรียนขนาดใหญ่	17	16
	รวม	136	118

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดโรงเรียน ดังนี้

3.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการวางแผนการปฏิบัติงานการดำเนินงาน และการประเมินผลการบริหารจัดการกีฬาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามทฤษฎีวงจรคุณภาพ ของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือ PDCA ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 การวางแผน (Plan) ได้แก่ การวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพกีฬาภายในโรงเรียน

3.2.2 การดำเนินการ (Do) ได้แก่ การลงมือปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพกีฬาภายในโรงเรียนที่กำหนดไว้

3.2.3 การตรวจสอบ (Check) ได้แก่ การประเมินผลย้อนกลับเพื่อยืนยันแผน หรือเพื่อปรับแผนพัฒนาคุณภาพกีฬาภายในโรงเรียน

3.2.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) ได้แก่ การทำแผนถาวร หรือศึกษาเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพกีฬาภายในโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการ หมายถึง การช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและการติดตามดูแล กีฬาในโรงเรียนตามทฤษฎีวงจร คุณภาพ ของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือ PDCA

2. กีฬาภายในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และจิตวิญญาณ เพราะผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และได้รับประสบการณ์ตรง จากการมีส่วนร่วมในการดำเนินการการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเคารพกฎและข้อบังคับ ความร่วมมือ ความรักหมู่คณะ เคารพในสิทธิของผู้อื่น เคารพ ความอดทน ความกล้าหาญ เป็นต้น ทั้งยังฝึกให้เด็กนักเรียนได้รู้จักการแพ้ รู้จักการชนะ รู้จัก อภัย รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. การบริหารจัดการกีฬาในโรงเรียน หมายถึง การบริหารจัดการกีฬาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามหลักทฤษฎีคุณภาพ ของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือ PDCA ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Plan) 2) การ ดำเนินการ (Do) 3) การตรวจสอบ (Check) และ 4) การปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อให้การ ดำเนินการพัฒนาวรรลุไปสู่เป้าหมาย

3.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง การวางแผน หรือจัดทำโครงการเพื่อปรับปรุง คุณภาพกีฬาภายในโรงเรียน

3.2 การดำเนินการ (Do) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนหรือโครงการพัฒนา คุณภาพกีฬาภายในโรงเรียนที่กำหนดไว้

3.3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การประเมินผลย้อนกลับเพื่อยืนยันแผน หรือ เพื่อปรับแผนพัฒนาคุณภาพกีฬาภายในโรงเรียน

3.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพกีฬาใน โรงเรียนถาวร หรือศึกษาเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพกีฬาภายในโรงเรียน

4. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งประเภทของโรงเรียน โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็น เกณฑ์แบ่งออกได้เป็น 3 ขนาด ดังนี้

4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน 120 คน

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 121 - 300 คน

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษา

6. ครูผู้รับผิดชอบด้านกีฬาในโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านกีฬาในโรงเรียน